

gładami na pozycję systematyczną grzybów zdecydowała o zmianie tytułu skryptu (organizmy plechowe – w miejsce rośliny plechowe) i wprowadzeniu „szeregu drobnych poprawek (...), które mają na celu ułatwienie studentom właściwą orientację w bogatym świecie organizmów plechowych”. Wydaje się jednak, że wydanie w 2000 roku tej książki, nawet po dokonaniu pewnych poprawek, jest nieporozumieniem. Pierwszą rażącą niekonsekwencją jest absolutne nieliczenie się w tekście z całkowitą zmianą taksonomicznego statusu grzybów, z wyjątkiem kilku zmienionych nazw. We wstępie autor powołuje się na „względnie nowe źródła” które pozwoliły przedstawić „proste systemy (...) odzwierciedlające filogenetyczne linie rozwojowe”. Z jakich względnie nowych źródeł korzysta autor? Sądząc z kilku podanych dat są to przede wszystkim artykuły i książki z lat sześćdziesiątych. Najnowsza pozycja literatury to praca Ettl i Komarka z 1982 (w skrypcie brak pełnych cytowań). Znajdziemy również w przypisie „najnowszą” informację z roku 1983. Już wstęp sugeruje nam, że skrypt wprowadzi nas w tajniki „mechanizmów ewolucji plechowców”. W rzeczywistości zostajemy zapoznani z kilkoma błędnymi lub co najmniej nieaktualnymi koncepcjami, które już dawno zostały odrzucone przez środowisko naukowe. Nic zresztą dziwnego, ponieważ autor z dumą podkreśla że „etap wyłącznie morfologiczny został zakończony, a obecnie znajomość funkcji, procesów fizjologicznych i dynamicznego rozwoju ontogenetycznego organizmu stała się integralną częścią poszukiwanych związków rodowych”. Dziś, w dobie filogenetyki molekularnej, to nowatorskie podejście do badań taksonomicznych popierane przez profesora Bohra, już dawno stanowi tylko dodatek wyjaśniający do badań prowadzonych na poziomie kwasów nukleinowych. Autor zdaje się też niezwykle przywiązany do prawa rekapitulacji Haeckla twierdząc, że poznanie ontogenezy organizmów odkrywa przed nami prawdy filogenezy. W większym stopniu jednak niż zasada haecklowska, o filogenezie świadczą rzetelne dane molekularne. W związku z zastosowaniem metod molekularnych system klasyfikacyjny w ciągu ostatnich dziesięciu lat został diametralnie przebudowany. O tych zmianach studenci Uniwersytetu Mikołaja Kopernika nie dowiedzą się, jeżeli wykładowcy botaniki polecą im wydany przez siebie skrypt. Przyznam, że z wieloma teoriami umieszczonymi w tej książce nie sposób się zgodzić. Dziwi mnie również błędy w nazwach łacińskich (np. *Chlamydomonadophyceae* w miejscu *Chlamydohyceae*) i zupełnie nieznanne mi polskie odpowiedniki nazw łacińskich (np. Mukorowce i Entomoforowce zamiast Pleśniakowców i Owadomorkowców). Nie

jest jednak zdaniem recenzenta wyliczanie pomyłek i błędów.

Muszę jednak stwierdzić z przykrością, że książka ta, nawet kilkanaście lat temu była publikacją szkodliwą. Jest ona ilustrowana przez złe diagramy i schematy, których opis nie pasuje do ilustracji, jest przepełniona nazewnictwem zupełnie niepotrzebnym, tekst czasem wręcz przeczy ilustracjom lub ilustracje wprowadzają nazwy, które nigdy więcej nie pojawiają się w tekście. Czytanie książki jest utrudnione dodatkowo poprzez kiepski styl, miejscami przypominający okres głębokiego PRL-u. Przykładem niech będą następujące wyrażenia „oba wymienione, metabolicznie przeciwstawne procesy [odżywianie i oddychanie] stanowią dialektyczną jedność życia” i „organizm kumuluje w swym ciele biomasa jako efekt produkcji netto”.

Publikacja przedstawiająca zakres filogenezy i przegląd organizmów plechowych jest w mojej opinii bardzo potrzebna i mam nadzieję, że ta recenzja może zachęcić panią redaktor tej pozycji lub kogoś innego do napisania współczesnej wersji, prezentującej różnorodność tych stosunkowo mało znanych organizmów.

Marta WRZOSEK

NADCHODZĄCE SPOTKANIA FORTHCOMING MEETINGS

- KONFERENCJA NAUKOWA Z OKAZJI 45 ROCZNICY OJCOWSKIEGO PARKU NARODOWEGO I 20 ROCZNICY ZESPOŁU JURAJSKICH PARKÓW KRAJOBRAZOWYCH, 10–11 V 2001

Informacja: Dr Józef Partyka, Ojcowski Park Narodowy, 32–047 Ojców
Tel. +12 3892040 lub 3892005, 3891039
Fax: +12 3892006

- 12TH SYMPOSIUM OF THE INTERNATIONAL WORK GROUP FOR PALAEOETHNOBOTANY, 17–23 VI 2001

Informacja: Dr Glynis Jones i Dr Mike Charles, IWGP, Department of Archaeology & Prehistory, University of Sheffield, Northgate House, West Street, Sheffield, S1 4ET, UK
E-mail: iwgp@sheffield.ac.uk
<http://www.shef.ac.uk/uni/academic/A-C/ap/conf/iwgp/iwgp.html>

- „LEGUMES DOWNUNDER” – THE FOURTH INTERNATIONAL LEGUME CONFERENCE, 2–6 VII 2001

Informacja: Dr. Joe Miller, Centre for Plant Biodiversity Research, CSIRO Division of Plant Industry, Canberra ACT 0222, AUSTRALIA
E-mail: j.miller@pi.csiro.au
<http://www.science.uts.edu.au/sasb/legumes.html>

● **THIRD INTERNATIONAL CONFERENCE ON MYCORRHIZAS, 8–13 VII 2001**

Informacja: Ms Sally Jay, Adelaide Convention Centre, Adelaide, AUSTRALIA
E-mail: ICOM3@camtech.net.au

● **44th IAVS SYMPOSIUM „VEGETATION AND ECOSYSTEM FUNCTIONS” 29 VII – 4 VIII 2001**

Informacja: 44th IAVS Symposium Secretariat, Vegetation Ecology, TU-Muenchen, D-85350 Freising, GERMANY
Fax: +49 8161 714143
E-mail: iavs44@weihenstephan.de
<http://www.weihenstephan.de/iavs/index.html>

● **DETECTING ENVIRONMENTAL CHANGE: SCIENCE AND SOCIETY, 16–20 VII 2001**

Informacja: Dr. Catherine E. Stickley, Environmental Change Research Centre, Department of Geography, University College London, 26 Bedford Way, London WC1H 0AP, UK
Tel: +44 20 7679 5562
Fax: +44 20 7387 7565
E-mail: cstickle@geog.ucl.ac.uk
<http://www.nmw.ac.uk/change2001/>

● **IV CONGRESS OF THE INTERNATIONAL UNION OF PREHISTORIC AND PROTOHISTORIC SCIENCES, LIEGE, BELGIUM, 2–8 IX 2001**

Informacja: ABACO-M. A.C. srl, v. le A. Gramsci, 47, I-47100 Forlì, ITALY
Tel: +39 0543 404405
Fax: +39 0543 404314
E-mail: uispp2001@abaco-mac.it
<http://www.uispp2001.org/>

● **52 ZJAZD POLSKIEGO TOWARZYSTWA BOTANICZNEGO, 24–28 IX 2001**

Informacja: 52 Zjazd PTB, dr Barbara Stefaniak, dr Rafał Mól, dr Tomasz Wyka, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza, Zakład Botaniki Ogólnej, Al. Niepodległości 14, 61–713 Poznań
Tel. +61 8525603
E-mail: zjazdptb@main.amu.edu.pl

● **HIGHER LEVEL SYSTEMATICS INCLUDING EUPHORBIACEAE, 2001 Kew, UK**

● **SEVENTH INTERNATIONAL MYCOLOGICAL CONGRESS, Oslo, NORWAY, 11–16 VIII 2002**

Informacja: <http://www.uio.no/conferences/fmc7/>

● **XVII INTERNATIONAL BOTANICAL CONGRESS, Vienna, AUSTRIA 17–23 VII 2005.**

Opracował: Jan J. WÓJCICKI

LITERATURA BOTANICZNA • BOTANICAL LITERATURE

H. BEDNAREK-OCHYRA, J. VAŃA, R. OCHYRA, R. I. LEWIS SMITH 2000. *The Liverwort Flora of Antarctica*. Polish Academy of Sciences, Institute of Botany, Cracow, ss. 236. ISBN 83-85444-74-2. Cena 48.00 zł.

Książka jest pierwszą światową monografią wątrobowców z całego kontynentu Antarktydy. W rozdziałach wstępnych przedstawiono charakterystykę stref biogeograficznych, klimat i geologię, historię poznania wątrobowców, ich zróżnicowanie, fitogeografię, ekologię i problemy ochrony. Zasadniczą część stanowią szczegółowe opisy poszczególnych taksonów wątrobowców (także jednostek ponadgatunkowych) i klucze do ich oznaczania. Przy opisach podano m.in. uwagi taksonomiczne, dane o biologii, ekologii, siedlisku i rozmieszczeniu gatunków. Książka ilustrowana wysokiej jakości oryginalnymi rysunkami kreskowymi roślin ze szczegółami ich budowy, w tym anatomicznej, ważnymi z diagnostycznego punktu widzenia, mapami rozmieszczenia, a także czterema tablicami fotografii barwnych; jest ponadto zaopatrzona w pełną bibliografię i bardzo użyteczny słowniczek terminów oraz indeks nazw naukowych. Na uwagę zasługuje efektowna szata edytorska prezentowanej publikacji.

Dystrybucja: Dział Wydawnictw, Instytut Botaniki im. W. Szafera, Polska Akademia Nauk, Lubicz 46, 31-512 Kraków; tel. +(12) 4241731, fax: +(12) 4219790, e-mail: ed-office@ib-pan.krakow.pl

